

ÚS rozhodl o konci kastrací při úřední změně pohlaví | iROZHLAS

irozhlas.cz/zpravy-domov/kastrace-trans-povinne-uredni-zmena-pohlavi_2405070908_ank

Kde se nacházíte: [iROZHLAS.cz](https://irozhlas.cz) / [Zprávy z domova](#) | Související témata: [Ústavní soud](#) [změna pohlaví](#) [trans lidé](#) [transgender](#) [pohlaví](#) [lidská práva](#) [Listina základních práv a svobod](#) [kastrace](#) [sterilizace](#)

Přelomový rozsudek. Ústavní soud rozhodl o konci povinných kastrací při úřední změně pohlaví

Ústavní soud rozhodl o zrušení povinné kastrace při úřední změně pohlaví. Jde o kontroverzní část občanského zákoníku, kvůli které bylo Česko kritizované tuzemskými i zahraničními odborníky.

LGBT | Zdroj: Pexels | [CC0 1.0](#)

V úterý rozhodlo plénum Ústavního soudu o zrušení §29 občanského zákoníku, který pro úřední změnu pohlaví vyžaduje sterilizaci a přeměnu pohlavních orgánů, a to s platností od poloviny roku 2025.

Česko je jedna z posledních zemí v Evropě se zákonnou podmínkou kastrací a za svůj přístup k trans lidem je dlouhodobě kritizováno ze strany mezinárodních organizací. Stále totiž platí, že pokud si chce člověk úředně (tedy v dokladech) změnit pohlaví, musí na kastraci či sterilizaci. Jde o proces, který řada lidí odmítá podstoupit.

Kastrace jako podmínka pro změnu pohlaví by mohla zmizet. Rozhodne o tom Ústavní soud

Číst článek

„Věříme, že tento požadavek je neústavní, neodpovídá mezinárodním lidskoprávním standardům ani neodráží současné vědecké a lékařské trendy v otázce zdravotní péče trans lidí,“ napsala ve vyjádření adresované Ústavnímu soudu za organizaci Trans*parent koordinátorka advokačních činností Tereza Žuffová-Kunčová.

Míní, že stát, který kastraci požaduje, porušuje Úmluvu o lidských právech, konkrétně právo na soukromí a rodinný život.

Nové rozhodnutí Ústavního soudu budou muset zohlednit zákonodárci, a to nehledě na to, že povinné kastrace měla zrušit připravovaná novela, na které se už přes rok nemůže shodnout vládní koalice. Postoj napříč vládní koalicí se ale liší.

Škrtání v zákonech

Z občanského zákoníku škrtnl ÚS větu, že „změna pohlaví člověka nastává chirurgickým zákrokem při současném znemožnění reprodukční funkce a přeměně pohlavních orgánů“.

V zákoně o specifických zdravotních službách zrušil větu, podle které „změnou pohlaví transsexuálních pacientů se pro účely tohoto zákona rozumí provedení zdravotních výkonů, jejichž účelem je provedení změny pohlaví chirurgickým zákrokem při současném znemožnění reprodukční funkce“.

„Pokud Ústavní soud zruší nějaké ustanovení zákona, protože podle něj je v rozporu s ústavním pořádkem, musí ho zákonodárce respektovat,“ popsal pro server iROZHLAS.cz a Radiožurnál Pavel Uhl, advokát a odborník na ústavní právo z Právnické fakulty Karlovy Univerzity.

Nešlo mi o sex, ale o obličej. Českému pohledu na trans osoby nejvíce škodí sexualizace, říká Králová

Číst článek

Ústavní soud se věcí zabýval v souvislosti s případem trans muže, který se narodil jako žena, ale identifikuje se jako muž. Matriční úřad

zamítl jeho žádost na úřední změnu pohlaví z ženského na mužské, protože nepodstoupil chirurgický zákrok spojený se sterilizací, jak požaduje současný zákon.

„Obecné soudy řešily správní žalobu, kterou se žalobce a později kasační stěžovatel domáhal dokončení procesu tranzice bez chirurgického zákroku, což mu úřady odmítly,“ vysvětlil Uhl.

Dotyčný neuspěl před Nejvyšším správním soudem. Výsledek pak napadl ústavní stížností, kterou projednal na podzim senát Ústavního soudu. Řízení bylo přerušeno a věc byla postoupena plénu, aby rozhodlo.

Ústavní soud se k podobné otázce vyjadřoval ve střednědobém horizontu opakovaně.

„Podobnou kauzu řešil již před více než dvěma lety a tehdy v plénu nepřevážil názor, že se je třeba dané ustanovení rušit. I ústavní soudy mění své názory, ale děje se to zpravidla po delší době. V ústavním soudnictví jsou dva roky poměrně krátká doba. Dnešní odlišné posouzení může být výsledkem částečné obměny a posunu vnímání některých otázek společností jako celek. I Ústavní soud bývá citlivý k hodnotovým posunům ve společnosti,“ dodává Uhl.

Nejčtenější

- 24 hodin
- 3 dny
- týden

Nejčtenější za posledních 24 hodin

1. Bílé límečky nepůjdou do vězení, „vykoupí se“. Novelu trestního zákoníku kritizují odborníci i resorty.
 2. „Deset let trvalo, než jsem se s tím vyrovnala.“ Karlu Charvátovou ve vězení znásilnil příslušník SNB
 3. Dálnici D1 na Benešovsku pokrylo po bouři naplavené bahno. Hasiči uklízeli i spadlé stromy.
 4. Kadyrov umírá. Pokud snaha dosadit nového vůdce vyvolá spory, vypukne další válka, míní analytik
 5. Soud ve Vladivostoku poslal do vazby amerického vojáka. „Jen kriminalita, žádná politika,“ tvrdí Rusko
 6. Přelomový rozsudek. Ústavní soud rozhodl o konci povinných kastrací při úřední změně pohlaví
-

Nejčtenější za poslední 3 dny

1. Kadyrov umírá. Pokud snaha dosadit nového vůdce vyvolá spory, vypukne další válka, míní analytik
-

2. [„Deset let trvalo, než jsem se s tím vyrovnala.“ Karlu Charvátovou ve vězení znásilnil příslušník SNB](#)

3. [Zemřela herečka a dabérka Simona Postlerová. Svůj hlas propůjčila Sam z Hvězdné brány](#)

4. [Pro Putina maminky, pro armádu vojačky. Rusko láká ženy do války na Ukrajině, riskuje tím ale reputaci](#)

5. [Bílé límečky nepůjdou do vězení, „vykoupí se“. Novelu trestního zákoníku kritizují odborníci i resorty](#)

6. [Rusko chystá bombové útoky na evropskou infrastrukturu, varují tajné služby. Přibylo sabotáží](#)

Nejčtenější za poslední týden

1. [Kadyrov umírá. Pokud snaha dosadit nového vůdce vyvolá spory, vypukne další válka, míní analytik](#)

2. [Kelímková kauza z Majálesu. Zaútočili zloději, kteří přišli pro velké peníze, tvrdí pořadatel Šamánek](#)

3. [„Deset let trvalo, než jsem se s tím vyrovnala.“ Karlu Charvátovou ve vězení znásilnil příslušník SNB](#)

4. [Nevhodné, nefér a nebezpečné, Petr Pavel odsoudil kampaň ANO i Spolu do Evropského parlamentu](#)

5. [Zemřel Miroslav Macek, bývalý místopředseda ODS. Podle Klause budoval autentickou pravici](#)

6. [Zemřela herečka a dabérka Simona Postlerová. Svůj hlas propůjčila Sam z Hvězdné brány](#)

Nejnovější články

1. [Historička: Českoslovenští dozorcí kradli v letském koncentračním táboře pro Romy vězňům jídlo](#)

2. [Jsme izraelštější než Izraelci, míní Fischer. Česká debata o konfliktu je věcná, oponuje Kroupa](#)

3. Udržujeme lidskost, to je třeba připomínat politikům a velitelům, tvrdí šéf Českého červeného kříže

4. Fotbalisté Borussie Dortmund porazili PSG i v odvetě a po 11 letech si zahrají finále Ligy mistrů

5. Most zřejmě přikoupí další sdílená jízdní kola, lidé je často využívají k cestám k jezeru i za sportem

6. Katalánsko zmírňuje omezení užívání vody. Nádrže zásobující region jsou po deštích ze čtvrtiny plné

Aktuální témata

Webbův teleskop, Inflace, Petr Pavel, Nejbohatší člověk na světě, Vesmírný teleskop Jamese Webba, Ukrajina online, Jak ušetřit na energiích, Rusko, Ukrajina, Vladimir Putin, Volodymyr Zelenskyj, Volební průzkumy, Koronavirus, Film, Statistika nehod, Můj rozhlas, Vinohradská 12, Počasí, Miloš Zeman, Andrej Babiš, Zprávy z domova, Zprávy ze světa, MS hokej 2023

Doporučujeme

- Spočítejte si svoji uhlíkovou stopu
- Smrt, klima a soukromí. To nejlepší od datařů
- Po stopách dezinformačního videa
- Vysoké ceny dřeva? Ani kůrovec, ani Čína